

e#1

ve Me. 10

bz-vertrouwelijk

afkomstig van: min van bz
bestemd voor: Wenen

info:

datum: 30 november 1992

onderwerp: Bezoek President Klestil

→ SS.
B5-CUIN - stukke.
17/12

Tijdens diner in Catshuis op 26 dezer kwam grote verscheidenheid aan onderwerpen kort aan de orde. Door President Klestil werd in dit verband het volgende opgemerkt.

Klestil zag geen toekomst voor het GOS. Het was voor hem duidelijk dat republieken als Oekraïne en Oezbekistan op den duur liever niets met Moskou te maken wilden hebben. Voor Turkije zag Klestil in het huidige tijdsgewicht een cruciale rol weggelegd. Het Westen zou daar meer gebruik van moeten maken. Ook de rol van Iran zou in belang toenemen. De Oostenrijks-Iraanse samenwerking op spoorweggebied was nog lang niet rond (als Oostenrijk het niet deed zou Frankrijk het wel doen, meende de Ambassadeur). Inzake Tsjechoslowakije was Klestil optimistisch. Ook al werd Slowakije door een "communist-turned nationalist" geleid, Oostenrijk rekende op goede betrekkingen met beide nieuwe republieken. Het had ook geen andere keus.

Oostenrijk had de vluchtelingen uit Joegoslavië tot dusver redelijk goed weten op te vangen: geen grote kampen, maar bescheiden herbergen welke eigenaren in deze tijd van recessie al dankbaar waren voor de van overheidswege gefinancierde klandizie. Rechtsradicalisme vormde in Oostenrijk nog geen groot probleem, maar de mensen waren wel bang. Zij hadden zich tijdens de Koude Oorlog na het vertrek van de laatste Sovjet militair in de vijftiger jaren relatief veilig gevoeld, en dat was nu voorbij. Ook was men zich meer dan ooit bewust van de luchtverontreiniging die Oostenrijk vanuit Tsjechoslowakije binnenkwam en misschien nog meer van de risico's die verouderde kerncentrales in dat land vertegenwoordigden.

Op vraag van MP wat de President als Oostenrijks grootste problemen beschouwde antwoordde Klestil:

1. massamigratie;
2. milieuschade;
3. georganiseerde misdaad.

Het laatste schreef Klestil voornamelijk toe aan de "Russian mafia", de georganiseerde misdaad in de voormalige Sovjet-Unie die zich bedient van "KGB protection rings". Vooral autodiefstal, verdovende middelen en prostitutie werden in

→
CUIN

CRI

Oostenrijk in toenemende mate daardoor gedomineerd.

Inzake de Clinton-administratie was Klestil per saldo optimistisch. Het was goed als meer aandacht aan de binnenlandse situatie werd geschonken. Ook over Duitsland maakte Klestil zich niet werkelijk zorgen. Men had het probleem van de integratie van de "Neue Laender" onderschat. De jongeren daar waren nooit aan democratie blootgesteld geweest, maar Duitsland was een democratisch land dat dit probleem zou weten te verwerken. Duitslands buitenlands beleid werd bepaald door zijn "European commitment". De vriendschap met Frankrijk, en die van Kohl met Mitterrand persoonlijk, was volgens Klestil "genuine". Oostenrijk zag Duitsland niet als een bedreiging. Duitsland was vanuit Wenen gezien een gewoon buurland, niet wezenlijk anders dan Italië. Ook met Frankrijk had Oostenrijk goede betrekkingen. Frankrijk leek de laatste tijd Oostenrijk te hebben herontdekt.

Inzake Joegoslavië bleef Oostenrijk, ondanks de teleurstellende respons van de Veiligheidsraad, overtuigd voorstander van de instelling van "safe havens". Als eenmaal bepaalde steden van Servische agressie gevrijwaard waren zou de bevolking in eerste instantie niet langer vluchten. Als volgende stap zou de oorspronkelijke bevolking zelfs naar deze steden terugkeren. Aldus zouden "pockets of security" ontstaan. Deze opzet vereiste wel militaire bescherming en derhalve een nieuwe Veiligheidsraadresolutie.

Terzake van de toetredingsaanvraag van Oostenrijk tot de EG bepleitte President Klestil het openen van de onderhandelingen zo spoedig mogelijk na de ER van Edinburgh. Gezien het feit dat met de EER-onderhandelingen over het acquis communautaire reeds een accord bestond zouden deze onderhandelingen, voor wat Oostenrijk betreft, snel afgerond kunnen worden, en in ieder geval voor eind 1993. President Klestil zei ernaar te streven een referendum inzake de toetreding gescheiden te kunnen houden van verkiezingen die in 1994, uiterlijk in oktober, gehouden dienden te worden, teneinde de toetredingskwestie niet te laten vermengen met binnenlandspolitieke kwesties.

Van den Broek